

Vai drīkst fotografēt bērnus izlaidumā? Šķiet, ka Eiropas Savienības datu aizsardzības regulas prasības aizgājušas pamatīgās auzās.

Saistībā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu sabiedrībā valda apjukums.

Dažreiz neskaidrības noved pie aplamiem un pārspīlētiem drošības pasākumiem regulas īstenošanai. Šobrīd aktualizēts jautājums par tiesībām fotografēt bērnus izlaidumā.

Grūti iedomāties, kā tiks organizēta kolektīvā fotografēšanās. Fragments no klases audzinātājas vēstules: “Gadījumā, ja Jūs nepiekrītat, fotografēšanās laikā Jūsu bērnu palūgs iziet no kadra. Ja tas nebūs iespējams (koru koncerti un tml.), tad Jūsu bērna seja tiks aizkrāsota!” savā “Facebook” kontā raksta mamma Ella Pētermane, kura saņēmusi vēstījumu no skolotājas.

Personas datu aizsardzība mācību iestādēs

Mācību iestāžu vadītāji apgalvo, ka neesot saņēmuši nekādas konkrētas norādes saistībā ar jaunās regulas stāšanos spēkā, bet tās tiek gaidītas. Pagaidām esot neziņa, daži uzrunātie to pat sauc par stresu.

Ir pašsaprotamas lietas, kuras mācību iestādēs ņem vērā, bet pēdējā laikā ir daudz regulas interpretāciju, kas rada neizpratni.

Ar bērna datu aizsardzību nevienā mācību iestādē problēmas nesaskata. Visiem saprotams, ka bērna dzimšanas datums, personas kods, dzīvesvietas adrese un citu personīgu informāciju neviens neizplata publiskajā telpā.

Ja nepieciešams kādus datus nodot, piemēram, izglītības pārvaldei, tad tas ir likuma ietvaros, to prasa sistēma, lai bērnu reģistrētu, identificētu, atpazītu kādam konkrētam mērķim, ko nosaka likumdošana un izglītības sistēma.

Citādi ir ar fotogrāfijām. Piemēram, pirmsskolas iestādes vadītājam jānodod atskaite par pirmsskolā organizētiem pasākumiem, notikumiem, projektiem, ko nosaka likumdošana vai kāds iekšējs nolikums. Ja iepriekš nebija šaubu, ka šo atskaiti varēja vai pat bija nepieciešams ilustrēt ar fotogrāfijām, tad tagad ilustratīvajās fotogrāfijās bērnu sejas aizkrāso, lai konkrētu bērnu nespētu identificēt.

Bērnu vecāku atbildība

Par bērnu atbild viņa vecāki, viņi ir noteicēji, kur atļauj, kur liedz izmantot bērna fotogrāfiju – piemēram, mācību iestādes informatīvajā avīzē atļauj, bet skolas mājaslapā ne.

Dažās mācību iestādēs jau ilgāku laiku vecāki mācību gada sākumā aizpilda anketu, kurā atzīmē – dod vai nedod atļauju fotografēt bērnu, kur atļauj, kur neatļauj izmantot bērna fotogrāfijas.

“Vispārīgā datu aizsardzības regula nosaka, ka vienmēr ir jāinformē par datu vākšanu – fotografēšanu un filmēšanu. Pat ja persona ir parakstījusi dokumentu par atļauju fotografēt vai filmēt, vienmēr šai personai ir

tiesības mainīt savu lēmumu un lūgt publicētāju šo materiālu izņemt no publiskās telpas, regulu komentēja Latvijas Drošāka interneta centra vadītāja Maija Katkovska.

Viņa arī uzsver, ka nav pieļaujami, ka attēlā redzamais cilvēks ir identificējams.

Piemēram, klases skolēnu fotogrāfija, kurai blakus ir publicēts skolas nosaukums, ir uzskatāma par personu identificējošu attēlu.